

Met een korrel zout

Wat werd onlangs beweerd? Zonder vlees besparen we 800 liter water per dag. Wat zegt de zoutkorrelcheck? Het ene biefstukje is het andere niet.

COR SPEKSNIJDER

Van het water dat we gebruiken, gaat slechts een fractie op aan koken, douchen en wassen. Het overgrote deel van ons watergebruik is indirect: via de gewassen, dierlijke producten en andere goederen die we consumeren. In haar film *One Single Planet* laat Marianne Thieme van de Partij voor de Dieren de Twentse hoogleraar watermanagement Arjen Hoekstra aan het woord die zegt dat we 800 liter water per dag zouden besparen als we geen vlees zouden eten.

Hoekstra is degene die het begrip 'watervoetafdruk' introduceerde. Het is een methode om te berekenen hoeveel water nodig is voor de productie van bijvoorbeeld een kilo vlees, een kilo fruit, een T-shirt of een spijkerbroek. Hij becijferde dat de gemiddelde wereldburger zo'n 4.000 liter water per dag gebruikt. Een groot deel (40 procent) consumeren we in de vorm van dierlijke producten. Veel vee wordt gevoerd met dorstige landbouwproducten als soja en mais.

Een kwart van onze watervoetafdruk wordt volgens Hoekstra gezet door het eten van vlees. Dat is dus 1.000 liter per dag. Hij houdt 800 liter aan omdat ook vervangende voedselproducten, zoals peulvruchten, een watervoetafdruk hebben, zij het een veel kleinere.

Niet iedereen die zijn vlees laat staan, zal ervoor zorgen dat elke dag elders op de wereld 800 liter, zo'n zes tot zeven badkuipen vol, schoon water beschikbaar komt. Het ligt er onder meer aan welk vlees je niet meer eet. Voor de productie van kippen- of varkensvlees wordt aanzienlijk minder water gebruikt dan voor de productie van rundvlees.

Het meeste water gaat op aan rundvlees, maar het ene biefstukje is het andere niet. Het maakt nogal wat uit of het beest zich tegoed heeft gedaan aan het gras op de Argentijnse pampa's of dat het een product is van de bio-industrie, die ruimschoots gebruikt maakt van krachtvoer, zegt Marc Bierkens, hoogleraar geografische hydrologie aan de Universiteit Utrecht.

De rekenmethode van Hoekstra is niet meer weg te denken uit rapporten en wetenschappelijke onderzoeken over waterschaarste. Het is een manier om een complex probleem inzichtelijk te maken. De 800 liter van Hoekstra/Thieme is een handzame indicatie, een gemiddelde van een gemiddelde van een gemiddelde.